

Programma 7 Landbouw en voedsel

Provincie Noord-Brabant

Algemene voortgang van het programma

Het Programma landbouw en voedsel loopt grotendeels op koers. Het programma zet zich in om de transitie in de landbouw te bevorderen en mogelijk te maken voor de betreffende ondernemers en daarmee bij te dragen aan de provinciale doelen.

De verschillen tussen de sectoren en binnen de sectoren tussen ondernemers zijn groot. In een aantal sectoren zijn de rendementen afgelopen jaar goed geweest en zijn bedrijven –gemiddeld genomen- prima in staat om milieu-investeringen te doen.

De grootste uitdagingen liggen in de melkveehouderij. Daar komen zowel de teruggelopen mogelijkheden om dierlijke mest op het eigen land aan te wenden, alsook de opgaven vanuit BPLG, terugdringen van stalemmissies en andere opgaven.

We ondersteunen de melkveehouders die zich richting een natuurinclusieve bedrijfsvoering willen bewegen, waarvoor redelijke belangstelling is.

Er is bijgedragen aan een handreiking voor een passende beoordeling voor luchtwassers, de eerste vergunningen zijn inmiddels ook in procedure en we werken verder aan projecten die bijdragen aan de omslag die nodig is om van middel naar doelvoorschriften te komen. De routekaart stalaanpassingen is inmiddels geactualiseerd. Er wordt met het bedrijfsleven, het rijk en andere provincies intensief samengewerkt aan innovaties in de veehouderij gericht op terugdringen emissies en verbeteren dierenwelzijn van de grond te krijgen.

Er is stevige belangstelling voor de beëindigingsregelingen van het rijk. We begeleiden als provincie de ondernemers die overwegen om die stap te maken.

Wat willen we bereiken?

Het meest duurzaam en circulair in Europa

Indicatoren

- Verhouding tussen de bewerkte mest en de gewasbehoefte in Nederland (verhouding naar een waarde, op basis van fosfaat (P2O5))

Streefwaarden	nulmeting	2024	2030
Verhouding naar waarde	(1,09) 2020	-	Verhouding lager dan 1

- Stikstof- en fijnstof emissie veehouderij in Brabant

Streefwaarden	nulmeting	2022	2023	2024
Kton fijnstof per jaar	1,7 kton (2021)	1,6 kton	1,4 kton	dalend
Kton fijnstof per jaar	15,3 kton (2019)	14,6 kton	13,7 kton	dalend

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat gaan we daarvoor doen?

Realiseren uitvoeringsagenda mest

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Actualisatie en uitvoeren routekaart stalaanpassingen 2024

Streefwaarden	2024
Aantal veehouders financieel ondersteund die investeren in een bestaand stalsysteem met rijksmiddelen	50*

*Dit is afhankelijk van de mate waarin het lukt om in 2024 vergunningen voor stalsystemen te verlenen én het openstellen van een subsidieregeling door het Rijk.

Daarnaast :

- Blijven we in 2024, afhankelijk van de snelheid waarmee de vergunningverlening voor stalsystemen weer op gang komt- onze First Movers-regeling inzetten om veehouders die als eersten investeren in een innovatief brongericht stalsysteem financieel te ondersteunen. We zullen dat afstemmen met de hierboven genoemde regeling.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Op dit moment lukt het nog zeer beperkt om vergunningen voor stalsystemen te verlenen en is er geen subsidieregeling vanuit het rijk opengesteld. Wel gebruiken we de versnellingsmiddelen van het Rijk om ondernemers met innovatieve brongerichte systemen te ondersteunen.

We hebben de routekaart geactualiseerd in juni 2024

Bereiken van implementerende en zoekende veehouders

Streefwaarden	2024
implementerende en zoekende veehouders bereiken via het netwerk van de Taskforce, via bijeenkomsten, 'Tour de Boer'-demonstraties, diverse schriftelijke en digitale communicatiekanalen en voorlichtingsactiviteiten.	500

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Deze activiteiten zijn nagenoeg stil komen te liggen door de ontstane onzekerheid over de effectiviteit van emissiearme huisvestingssystemen. Een deel van de werkzaamheden hebben een overlap met het samenwerkingsproject van de versnellingsaanpak emissielandbouw.

Pilot Real-Time meten

Streefwaarden	2024
---------------	------

Aantal praktijkbedrijven waarop gemeten wordt in het kader van deze pilot 25

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij, Akkerbouw en Zoogkoeienhouderij

Indicator:

- Implementeren Biodiversiteitsmonitor Akkerbouw (BMA) bij akkerbouwbedrijven
- Toepassen (eenvoudige natuurinclusieve maatregelen) bij Biodiversiteitsmonitor melkveehouderij

Streefwaarden	Nulmeting	2024
Implementeren Biodiversiteitsmonitor Akkerbouw	n.v.t.	30
Toepassen Biodiversiteitmonitor melkveehouderij (cumulatief)	190 (2021)	650

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Na een aantal jaren zelf investeren in de Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij, resulterend in een gestage groei aan deelnemers, hebben wij extra rijksmiddelen hiervoor gekregen. De ambitie was om hiermee te groeien van 450 naar 650 deelnemers. Ondanks forse inzet op de werving en communicatie en het door de rijksbijdrage kunnen bieden van een aantrekkelijker pakket, blijven de aanmeldingen achter. Het potentieel in de sector lijkt verregaand benut. We hebben de definitieve aantallen nog niet beschikbaar, maar de kans is reëel dat we het totale doel van 650 deelnemers niet gaan halen.

Wat willen we bereiken?

Economisch toonaangevend zijn binnen Europa

Indicatoren:

- Aantal startups in landbouw en voedsel en op cross-overs met high tech (Programma EKT)

Streefwaarden	nulmeting	2024
aantal	5-7 (2021)	25

- Vestiging nieuwe bedrijven en/of bovengemiddelde groei van bestaande bedrijvigheid in de high tech agrofoodsector / aantal toonaangevende bedrijven (Programma EKT)

Streefwaarden	nulmeting	2024
aantal	2 à 5 (2021)	Substantiële groei

- Ontwikkeling van bedrijvigheid in nieuwe eiwitten in aantallen bedrijven en werknemers (5% groei per jaar)

Streefwaarden	nulmeting	2024
---------------	-----------	------

Groei per jaar	45 (2022)	5%
----------------	-----------	----

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het is onzeker of de doelen van deze indicatoren worden gehaald. In verband hier is in opdracht van de Provincie en de BOM is er onderzoek gedaan naar enkele Food Tech startups in het ecosysteem en wat ze tegen houdt om te schalen. Op dit moment wordt een gemeenschappelijke taal' geformuleerd die door de startup-organisaties in Brabant ingezet kan gaan worden in hun bestaande programma's. Ook is geconstateerd dat de weg van startup naar scale-up een moeilijke weg is.

De BOM heeft samen met Provincie Noord-Brabant op 26 juni jl. de ambitie uitgesproken om binnen vijf jaar Brabant uit te bouwen tot dé opschalingshotspot voor foodtech, dit onder het motto "Brabant, scale up plant of Europe".

Wat gaan we daarvoor doen?

Bevorderen innovatie

Indicator:

- Organiseren van initiatieven welke de innovatie bevorderen (aantal: 3)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ondersteunen en/of geformeerde consortia op thema nieuwe eiwitten of nieuwe verwerkingstechnieken

Indicator:

- Aantal ondersteunde en/of geformeerde consortia op thema nieuwe eiwitten of nieuwe verwerkingstechnieken (aantal: 2)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Stimuleren kleine betekenisvolle projecten door Landbouw Innovatie Brabant

Streefwaarden	2024
----------------------	-------------

Aantal ondersteunde initiatieven	30
----------------------------------	----

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Natuur- en landschapsinclusief zijn in 2030

Indicatoren:

- Aantal natuurinclusieve boeren

Streefwaarden	nulmeting	2024	2030
aantal	80 (2021)	150	500

- Areaal biologische landbouw (ha) (15% van het agrarisch areaal)

Streefwaarden	nulmeting	2022	2023	2024	2030
Agrarisch areaal	2,8% (2020)	2,3%	-	3,5%	15 % (circa 35.000 ha)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er is nog geen eenduidige definitie beschikbaar wanneer een bedrijf natuurinclusief is. Het aantal natuurinclusieve bedrijven kunnen we daarom niet monitoren. Voor het aantal deelnemers aan de Biodiversiteitsmonitor Melkvee en Akkerbouw, zie het kopje Biodiversiteitsmonitor Akkerbouw en Veehouderij, dit betreft bedrijven die in meer of mindere mate natuurinclusief zijn. Zie ook Statenmededeling Uitvoering Natuurinclusieve Landbouw dd. 2 juli 2024.

Het percentage areaal biologische landbouw is groeiend.

Wat gaan we daarvoor doen?

Begeleiden bedrijven bij hun omschakeling naar natuurinclusief

Streefwaarden	nulmeting	2024
Aantal begeleide bedrijven bij hun omschakeling naar natuurinclusief (incl. businessplan)	80 (2021)	50

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Organiseren van bijeenkomsten voor kennisontwikkeling/uitwisseling op inspiratiebedrijven

Indicator:

- Aantal bijeenkomsten georganiseerd voor kennisontwikkeling/uitwisseling op inspiratiebedrijven. (aantal: 30 per jaar)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Geven van omschakeladviezen biologische landbouw (melkvee en akkerbouw)

Streefwaarden

2024

Aantal uitgebrachte omschakeladviezen biologische landbouw (melkvee en akkerbouw) 8 (totaal 30)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Gronden voor Graasdierhouderijen

Streefwaarden

2024

Aantal hectaren vastgelegd als permanent grasland 250 (totaal 1000)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Op dit moment kan dit alleen in de vorm van aankopen-en-verpachten. Voor subsidiëring is goedkeuring m.b.t. staatssteun door Brussel van de bijgestelde Catalogus Groenblauwe Diensten nodig, deze wordt op zijn vroegst eind 2024 verwacht.

Aanpak piekbelasting

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ondersteunen van veehouders bij besluitvorming LBV(+)

Streefwaarden

2024

Aantal ondersteunde veehouders (cumulatief vanuit 2023) 500

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Versterken gemeenschapsinclusief

Indicatoren:

- Gemiddelde waardering burgers voor de agrifoodsector in Brabant (op niveau of verbetering van waardering)

Streefwaarden	nulmeting (landelijk niveau)	2023	2024
Gemiddelde waardering schaal van 1-7	5,01 (2020)	5,04	Op niveau of verbetering
<ul style="list-style-type: none"> Percentage Brabanders met zorgen over de gezondheid in relatie tot de veehouderij (afname percentage) 			

Streefwaarden	Nulmeting	2023	2024
Percentage	3% (2020)	5%	Afname

- Actualiteit stikstofproblematiek en de media aandacht die het heeft gekregen.
- Langdurig aanhoudende vogelgriep en overdraagbaarheid naar andere dieren.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Brabanders blijven bezorgd over hun gezondheid door de veehouderij in de buurt. Dit mede door de actualiteit van de stikstof problematiek in de media en het langdurig aanhouden van de vogelgriep en overdraagbaarheid naar zoogdieren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ondersteunen boer-burger initiatieven

Indicator:

- Ondersteunde initiatieven (aantal: 1)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Korte Ketens

Streefwaarden	2024
Aantal ondersteunde initiatieven	3

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ontwikkelingen en onzekerheden

Onzekerheden in de uitgaven t.a.v. Brabants bodem, innovatieve Stallen, circulaire economie en agrofood i.v.m. samenwerkingen dan wel initiatieven van externe partners op het gebied van innovatie, NPLG en betrekking hebbende op de rijksbijdrage. Ten behoeve van de rijksbijdrage is uitstel aangevraagd tot eind

2028 om deze middelen in te kunnen zetten. Hiernaast is de uitnutting van subsidieregelingen zoals die gelieerd zijn aan Europese fondsen afhankelijk van de aanvragen en moment van beschikken.

Financieel overzicht

Bedragen x € 1.000			
7. Landbouw en voedsel	Begroting t/m wijz. 5	Wijziging 6	Begroting t/m wijz. 6
Lasten	55.937	-29.509	26.428
Baten	45.858	-30.240	15.618
Saldo baten en lasten	10.079 N	731 N	10.810 N